

Sygn. akt V Pa 40/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Miniecka (spr.)
Sędziowie:	SSO Ewa Nowakowska SSO Romuald Kompanowski
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014r. w Kaliszu

apelacji pozwanego Spółdzielni (...) w K. Oddział w Ł.

od wyroku Sądu Rejonowego w Kaliszu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 czerwca 2014 r. sygn. akt IV P 206/13

w sprawie z powództwa **I. K.**

przeciwko **Spółdzielni (...) w K. Oddział w Ł.**

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych i nocnych

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Kaliszu do ponownego rozpoznania

UZASADNIENIE

Powódka I. K., po sprecyzowaniu w toku procesu żądania, wniosła o zasądzenie od Spółdzielni (...)z siedzibą w K.należnego jej wynagrodzenia z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych, święta i w godzinach nocnych, wyliczonego przez biegłego w łącznej kwocie 987,42 zł. Początkowo powódka domagała się kwoty 1.778,14 zł.

W uzasadnieniu pozwu powódka, podała że pracodawca nie wypłacał jej dodatku z tytułu pracy w święta i w godzinach nocnych oraz za pracę w godzinach nadliczbowych.

Spółdzielnia (...) w K. wniosła o oddalenie powództwa, podnosząc, że powódka otrzymała należne jej wynagrodzenie. Pozwany podniósł też zarzut przedawnienia roszczeń za okres trzech lat wstecz od dnia wniesienia pozwu.

Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu wyrokiem z dnia 4 czerwca 2014r. zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki wynagrodzenie za prace w godzinach nadliczbowych i nocnych w kwocie 987,42 zł.,

wyliczonej przez biegłego, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Orzekł też o kosztach procesu i o rygorze natychmiastowej wykonalności.

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujący stan faktyczny :

Powódka I. K. była zatrudniona w Spółdzielni (...) z siedzibą w K. na umowę o pracę zawartą na czas określony w okresie od 01.09.2008 r. do 31.08.2012 r. Powódka zobowiązała się do pracy w charakterze sprzątaczką w pełnym wymiarze czasu pracy, w Wojewódzkim Szpitalu im. (...) w K. (1) za wynagrodzeniem 1126 złotych miesięcznie brutto. Pozwany dokonywał ewidencjonowania czasu pracy w oparciu o dane spływające do oddziału kadr w Ł.. Wynagrodzenie było przelewane powódce na konto bankowe. Powódka pracowała w oparciu o grafik sporządzany przez kierownika obiektu M. R.. Powódka pracowała po 12 godzin na dwie zmiany. Pierwsza zmiana trwała od 7.00 do 19.00, druga od 19.00 do 7.00. Powódka pracowała przeważnie w systemie I zmiana, II zmiana i dwa dni wolnego. Praca była wykonywana także w soboty i święta. Każdy pracownik wykonywał pracę w oparciu o przygotowany przez kierownika grafik kserowany przez pracowników. Sporadycznie dochodziło do zamiany między pracownikami jak do pracy w godzinach nadliczbowych.

Z tytułu pracy w nadgodzinach powódka winna otrzymać 700,46 złotych. Pracodawca z tytułu wynagrodzenia za pracę w nocy wypłacił 637,84 złote. W oparciu o grafiki powódka winna otrzymać o 286,96 złote więcej. Łącznie pozwany nie wypłacił powódce z tytułu należnego jej wynagrodzenia za pracę kwoty 987,42 złote.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań powódki I. K. oraz zeznań świadków: K. G., M. S., E. W., na podstawie załączonych dokumentów, w szczególności akt osobowych, grafików i ewidencji czasu pracy, oraz na podstawie opinii biegłego z zakresu księgowości. Zarówno sąd jak i biegły zauważyli rozbieżności między ewidencją czasu pracy a grafikami. Pozwany nie wyjaśnił skąd wzięły się różnice. Wobec tego na podstawie zeznań oraz grafików Sąd I instancji uznał, że powódce należy się dopłata w wysokości wyliczonej przez biegłego przy uwzględnieniu przedawnienia, które uwzględnił za zarzut pozwanego na podstawie art. 291 par.1 kodeksu pracy.

Zgodnie z art. 151/8 kodeksu pracy pracownikowi należy się 20 % dodatek ze stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę, za pracę w godzinach nocnych tj od 21.00 do 7.00 (art.151/7 kp). Również za pracę w godzinach ponadwymiarowych, pracownikowi należy się dodatkowe wynagrodzenie liczone według zasad z art. 151/1 kp.

Wobec powyższego, na podstawie wyliczeń biegłego, Sąd uznał, że powódce należy się zasądzona w punkcie I wyroku kwota z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu pozwanemu, a roszczenie ponad zasądzoną kwotę oddalił (pkt 2 wyroku).

Zasądzona kwota jest niższa niż miesięczne wynagrodzenie powódki, wobec tego rygor natychmiastowej wykonalności nadano całej zasądzonej kwocie (art.477/2 par.1 kodeksu postępowania cywilnego).

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 98 i 100 k.p.c. Z uwagi na uwzględnienia części roszczenia, ale przy uwzględnieniu że pozew był zasadny, Sąd zdecydował o nieobciążaniu powódki kosztami, stwierdzając, iż ponosi je w tym wypadku Skarb Państwa.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wniosła strona pozwana, zaskarżając wyrok w całości, zarzucając :

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.

- art. 135 § 3 w zw. z art. 151¹ §1, 151(8) §1 k.p. – poprzez ich zastosowanie i przyjęcie, iż powódce należy się dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych, podczas gdy powódka pracowała w systemie równoważnego czasu pracy, który pozwalał rozliczać nadgodziny w jednym miesiącu z niewypracowaniem normy godzinowej w innym – w okresie czteromiesięcznym;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj.

- art. 227 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. – poprzez ich niezastosowanie polegające na nieprzeprowadzeniu zgłoszonego przez pozwanego dowodu z Regulaminu Pracy z dnia 3 grudnia 2009r. oraz z dnia 1 stycznia 2012r. na okoliczność wykonywania przez powódkę pracy w systemie równoważnego czasu pracy, która to okoliczność ma istotne znaczenie dla ustalenia liczby wypracowanych przez powódkę nadgodzin i zaniechaniu wskazania w uzasadnieniu wyroku przyczyn nieprzeprowadzenia zgłoszonego przez pozwanego wniosku dowodowego oraz wyjaśnienia podstawy prawnej nieprzeprowadzenia w/w dowodu;

- art. 233 § 1 k.p.c. – poprzez dowolną, błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczeniem życiowym ocenę materiału dowodowego, to jest:

a) kserokopii grafików czasu pracy przedłożonych przez powódkę, poprzez przyjęcie, że dokument ten potwierdza rzeczywisty czas pracy powódki, pomimo że grafiki te przewidują jedynie planowany czas pracy, który nie pokrywa się z rzeczywistym czasem pracy;

b) zeznań świadków G. K., S. M., W. E. poprzez przyjęcie, że rzeczywisty czas pracy powódki wynika z grafików, pomimo że grafiki te przewidują jedynie planowany czas pracy, który nie pokrywa się z rzeczywistym czasem pracy;

c) karty czasu pracy przedłożone przez pozwanego poprzez odmowę przyznania im wiarygodności, pomimo że przedstawiają rzeczywisty a nie planowany czas pracy powódki;

3. art. 207 § 6 k.p.c. poprzez pominięcie zgłoszonego przez pozwanego dowodu z dokumentów, tj. Regulaminu Pracy z dnia 3 grudnia 2009r. oraz z dnia 1 stycznia 2012r. obowiązującego u pozwanego na okoliczność wykonywania przez powódkę pracy w systemie równoważnego czasu pracy, pomimo że dowód ten nie powoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albowiem jest to dowód z dokumentu a jego przeprowadzenie nie wymaga wyznaczenia dodatkowej rozprawy.

Tym samym wnosił o:

1. przeprowadzenie przez Sąd II instancji dowodu z dokumentów tj. Regulaminu Pracy obowiązującego u pozwanego z dnia 3 grudnia 2009r. oraz z dnia 1 stycznia 2012r. na okoliczność wykonywania przez powódkę pracy w systemie równoważnego czasu pracy, która to okoliczność ma istotne znaczenie dla ustalenia liczby przepracowanych przez powódkę nadgodzin – na podstawie art. 382 k.p.c. w zw. z art. 217 § 1 oraz art. 227 k.p.c. w przypadku gdy Sąd I instancji nie wydał postanowienia o pominięciu/oddaleniu dowodu z w/w dokumentów, ewentualnie na podstawie art. 380 k.p.c. – w przypadku gdy Sąd I instancji wydał postanowienie o pominięciu lub oddaleniu dowodu z w/w dokumentów;

2. zmianę zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. poprzez oddalenie powództwa w całości;

3. ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania celem uzupełnienia materiału dowodowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja strony pozwanej jest uzasadniona i zasługuje na uwzględnienie.

W toku procesu strona pozwana już po wydaniu opinii przez biegłego w piśmie procesowym z dnia 12 maja 2014r., będącym wykonaniem zobowiązania sądu z dnia 24 kwietnia 2014r., wniosła o przeprowadzenie dowodu z dokumentów tj. Regulaminów Pracy z dnia 3 grudnia 2009r. oraz z dnia 1 stycznia 2012r., obowiązujących u pozwanego na okoliczność wykonywania przez powódkę pracy w systemie równoważnego czasu pracy w 4 miesięcznym okresie rozliczeniowym oraz o skorygowanie opinii biegłego o okoliczność wynikającą z Regulaminów Pracy.

Pismo powyższe złożone zostało z brakami formalnymi, bo bez załączenia stosownego pełnomocnictwa. Wobec powyższego, należało wezwać pełnomocnika strony pozwanej do uzupełnienia braków w tym zakresie, poprzez złożenie stosownego umocowania do reprezentowania strony pozwanej. Następnie zaś należało podjąć decyzję w kwestii zgłoszonego wniosku dowodowego przez stronę pozwaną, która domagała się uzupełnienia opinii wydanej przez biegłego przy uwzględnieniu obowiązującego u strony pozwanej 4 miesięcznego okresu rozliczeniowego wprowadzonego regulaminem pracy. Sąd I instancji w zupełności pominął ten wniosek, nie wydając też w tym zakresie postanowienia o jego oddaleniu.

Z przepisu art. 217 § 1 k.p.c. wynika, iż strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej.

Natomiast stosownie do art. 207 § 5 k.p.c., zarządzając doręczenie pozwu, odpowiedzi na pozew lub złożenie dalszych pism przygotowawczych, przewodniczący albo sąd, jeżeli postanowił o złożeniu pism przygotowawczych w toku sprawy, poucza strony o treści § 6, zgodnie z którym Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

Z akt sprawy, a w szczególności ze znajdującego się na str. 262 akt zarządzenia Przewodniczącego nie wynika aby strona pozwana o treści art. 207 § 6 k.p.c. została pouczona. Dlatego też wniosek zgłoszony przez stronę pozwaną należało rozpoznać w aspekcie wskazanych wyżej przepisów.

Powyższe powoduje, iż wskazany w apelacji zarzut naruszenia przepisu art. 207 § 6 k.p.c. jest uzasadniony.

Zasadny jest także zarzut naruszenia art. 227 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. skoro nie został przeprowadzony, zgłoszony przez pozwanego, dowód z Regulaminu Pracy z dnia 3 grudnia 2009r. oraz z dnia 1 stycznia 2012r., na okoliczność wykonywania przez powódkę pracy w systemie równoważnego czasu pracy w 4 miesięcznym okresie rozliczeniowym. Okoliczność ta ma istotne znaczenie dla ustalenia liczby wypracowanych przez powódkę nadgodzin.

W uzasadnieniu zakazonego wyroku nie zostały przy tym wskazane przyczyny nieprzeprowadzenia zgłoszonego przez pozwanego wniosku dowodowego. Brak jest również wyjaśnienia podstawy prawnej nieprzeprowadzenia w/w dowodu.

Czyni to zasadność podniesionych w apelacji zarzutów naruszenia prawa procesowego.

Z wydanej przez biegłego w sprawie opinii wynika, iż przyjął on miesięczny okres rozliczeniowy z zaznaczeniem, iż nie posiada informacji o obowiązującym u strony pozwanej okresie rozliczeniowym. Oparcie rozstrzygnięcia na tejsze opinii uzasadnia uznanie za skuteczny również podniesiony w apelacji zarzut naruszenia prawa materialnego. Skoro zatem sąd I instancji nie poczynił stosownych ustaleń co do obowiązującego u strony pozwanej okresu rozliczeniowego to tym samym istota sporu nie została rozpoznana.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd I instancji powinien rozpoznać wspomniany wyżej wniosek dowodowy w świetle przepisu art. 207 k.p.c. a w przypadku jego uwzględnienia ustalić obowiązujący u strony pozwanej okres rozliczeniowy świadczenia pracy przez powódkę i na nowo rozpoznać żądanie powódki po wyjaśnieniu rozbieżności między ewidencją czasu pracy a złożonymi przez powódkę grafikami pracy oraz ewentualnym uzupełnieniu materiału dowodowego o opinię biegłego.

Braki w tym zakresie powodują konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.